

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОВКІЛЛЯ

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВОЛОДІННЯ ЛЕКСИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ ТА КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК НІМЕЦЬКА МОВА

Андрій ЦЯПА, завідувач кафедри німецької мови Тернопільського національного економічного університету, доцент

У статті пропонується конспект заняття з німецької мови для студентів мовних і немовних вищих навчальних закладів до теми «Відповідальність за довкілля» (рівень B1-B2). Особлива увага приділяється роботі над лексичною і комунікативною складовою.

Ключові слова: німецька мова, робота над лексикою, комунікативний аспект.

ТИП: закріплення знань, умінь і навичок, їх перевірка та корекція.

МЕТА:

Практична:

- повторити, підсумувати, закріпити, перевірити знання, вміння та навички студентів, здобуті в процесі розгляду комплексної теми "Захист довкілля".

Освітня:

- збагатити, урізноманітнити знання студентів про актуальні проблеми довкілля;
- навчити студентів розглядати тему довкілля з точки зору її універсальності та актуальності.

Розвиваюча:

- удосконалювати вміння короткого, але вичерпного монологічного мовлення;
- вдосконалювати непідготовлене діалогічне мовлення;
- закріпити навичку насиченого повідомлення

на конференції, навички вибору найсуттєвішого змісту доповіді, подання її у вигляді тез;

- закріпити вміння описувати графічні зображення;

- закріпити навички робити нотатки, скорочувати текст речення, перетворюючи дієслівний стиль на іменниковий;

- удосконалити елементи дискусійного мовлення: висловлення позиції, згоди, заперечення та елементи аргументування та переконання;

- розвивати вміння долати психологічний бар'єр перед спілкуванням у незнайомій, несподіваній ситуації;

- розвивати вміння проводити презентацію проектів та бізнес-ідей.

Виховна:

- виховувати повагу до довкілля та наступних поколінь;
- виховувати толерантність до думки співрозмовника.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ АВТОРІВ ЖУРНАЛУ

1. Автор надсилає до редакції рукопис статті **українською, англійською, німецькою, французькою або іспанською мовою обсягом до 12 сторінок формату A4 в електронному вигляді (levkirill84@gmail.com).**
2. Текст рукопису потрібно набрати на комп'ютері (у програмі **Word**, півтора інтервала між рядками, розмір шрифту 14).
3. Ілюстрації подати окремими файлами у форматі **JPEG**.
4. Бібліографія до статті має бути складена з дотриманням стандартів, прийнятих Книжковою палатою України.
5. До рукопису додати дані про автора (прізвище та ім'я, місце роботи, посада, вчений ступінь, звання, адреса, телефон).
6. Статті, які передбачається використати під час подання до захисту дисертаційних робіт, надсилати з рецензією. Необхідно зазначити УДК, написати трьома мовами (українською, російською, англійською) ім'я і прізвище автора, назву статті, анотацію та ключові слова.
7. Просимо не надсилати одні й ті самі матеріали водночас до нашого журналу та інших видань.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Етапи, методи, прийоми		Орієнтовний методично-риторичний супровід
<u>Головний метод заняття:</u> <u>комунікативний</u>	Етап 1 Повідомлення теми Формулювання вихідних тез і антитез	...Soll man zu diesem Thema noch kommunizieren oder nur schweigend handeln? студенти стисло висловлюються і доходять висновку, що говорити на цю тему все ж таки потрібно
lexikalische Auffrischung, Vorentlastung des Unterrichts	Етап 2 Складання абетки довкілля	...also doch noch kommunizieren. Zur Kommunikation brauchen wir nicht nur das ABC, sondern auch das Umwelt-ABC zu kennen. Dieses erstellen wir selbst. Welche Substantive bzw. nominale Wortgruppen fallen euch diesbezüglich ein? Schreiben Sie diese an die Tafel unter entsprechende Buchstaben. до написаних на дошці літер абетки студенти добирають слова й вирази та записують їх
Situatives Sprechen im Dialog, unvorbereitet	Етап 3 Упорядкування написаних слів та словосполучень за тенденціями до поліпшення або погіршення Етап 4 Ситуативне мовлення (2 хвилини на підготовку) на основі комунікативних стимулів (додаток 1)	...Was hat sich in den letzten Jahren verbessert, was hat sich verschlechtert? Ordnet die Wörter und Wendungen aus der ABC-Liste zu. записані слова й вирази студенти групують у дві колонки за тенденцією і коротко пояснюють свою позицію ...Zum Thema „Verantwortung für die Umwelt“ bzw. „Umweltfreundlichkeit“ kommuniziert man ganz oben — z.B. auf internationalem Niveau, und ganz unten — im Alltag, unter einfachen Menschen. Welche Kommunikation ist effektiver? Wo soll die Handlung beginnen? Dies wollen wir jetzt feststellen. Bildet kurze Dialoge anhand der Ausgangssituationen. студенти отримують комунікативні ситуації, готують і представляють діалоги, викладач стисло коментує, заохочує, оцінює
<u>Interkulturelles Vergleichs-sprechen</u>	Етап 5 Фронтальний опис графіку (додаток 2)	...Sind euch solche Situationen aus der Erfahrung bekannt? Wie denkt ihr: Passiert so was in der Wirklichkeit bei uns? Und in anderen Ländern? Ich gebe euch diese Grafik, und ihr versucht zu erklären, warum sie gerade jetzt, in diesem Teil des Unterrichts aktuell ist. Was können wir der Grafik entnehmen? Wo sehen Sie Unterschiede und wo Gemeinsamkeiten im Verhalten der Ukrainer und Deutschen? студенти дізнаються, що опрацьовані комунікативні ситуації походять з цього графіка про ставлення німців до буденних заходів із захисту довкілля, і проводять порівняння з українцями; викладач за допомогою власних спостережень, жартів, парадоксів, гіпербол, провокацій викликає бажання висловитись
Vorträge, deren Besprechung, Plenums-sprechen	Етап 6 Трихвилинні ДОПОВІДІ на конференції з проблем захисту довкілля	...Nachdem wir uns ganz unten als einfache Leute mitteilen, der Umwelt einen Gefallen zu tun, verlassen wir den Alltag und steigen in die globale Sphäre. Nun spielen wir eine kleine Konferenz. Jetzt spielen politische Interessen bereits die wichtigste Rolle. студенти доповідають (кожний протягом 3 хвилин), інші роблять нотатки на розданих аркушах паперу (додаток 3), перетворюючи іменниковий і дієслівний стиль; викладач стисло підсумовує та оцінює доповіді, допомагає із нотатками, перетвореннями
Diskussion anhand eines Textes und Diskussions-fragen, Diskussions-sprechen	Етап 7 Дискусія на основі доповідей та тексту (додаток 3) з великою кількістю незнайомих лексики, що подається як доповідь викладача	студенти швидко читають текст і отримують питання й пропозиції до дискусії, в якій висловлюють також свої враження від доповідей; викладач добивається активного, багатослівного, суперечливого перебігу дискусії, спрямовуючи її в логічне русло
Projektvorbereitung- bzw. -präsentation, Projekt-sprechen	Етап 8 Розробка у двох групах бізнес-ідей щодо заснування підприємства із використанням технологій захисту довкілля	студенти створюють і представляють ідеї у двох групах, група-переможець отримує приз; викладач спонукає студентів до акцентування переваг своєї ідеї
Schluss: Verallgemeinerndes Sprechen	Етап 9 Висновки, оцінювання	...Wer soll die Verantwortung für die Umwelt übernehmen?
Етап 10 Домашнє завдання		1. Vergleichen Sie (etwa im Internet) die Informationen über die Sicherheit von Atomkraftwerken, die die Betreiber und die Gegner von Atomkraftwerken geben. 2. Eine Österreicherin, die nahe der Grenze zur tschechischen Republik lebt, hat Angst vor Temelin. Sie schreibt einen Brief an die tschechische Regierung. Mit welchem Inhalt?

Додаток 1

Situatives Sprechen:

Überzeugen Sie Ihren Bruder oder Ihre Schwester von der Wichtigkeit, wiederaufladbare Batterien zu benutzen.

Auf der Stralie sehen Sie Ihren besten Freund, der Bier aus einer Blechdose genießt. Erklären Sie ihm die gravierenden Umweltprobleme bzw. Recyclingsschwierigkeiten.

An der Mülltonne treffen Sie ihren lieben Nachbarn mit vielen Verpackungen, die er gerade wegschmeißen will. Reden Sie ihm die Idee ein, Waren schon im Laden auszupacken.

Mit einem Freund bereiten Sie sich auf eine Prüfung vor. Jeden Tag bringt er eine neue Flasche mit Mineralwasser mit. Fragen Sie ihn aus, warum er das tut, und erzählen Sie ihm von der Möglichkeit, Artikel mit einer Nachfullpackung zu kaufen.

Додаток 2

Umweltschutz: So handeln die Bürger		
Von je 100 Befragten sagen, dass sie	Immer	Häufig
möglichst langlebige Geräte kaufen	31	39
Geräte mit niedrigem Energieverbrauch kaufen	51	33
Geräte nicht im Stand-by-Betrieb lassen	46	30
gezielt Obst und Gemüse aus der Region kaufen	27	45
umweltschädigende Firmen boykottieren	21	24
Lebensmittel mit Bio- oder ähnlichen Siegeln kaufen	18	33
Produkte von Firmen kaufen, die sich für Umwelt und Soziales engagieren	8	26

Додаток 3

Als die Weiler Meilern wichen

Im Windschatten mächtiger Kühltürme döst die kleine Agrargemeinde Temelin vor sich hin. Wirklich reich ist das böhmische Dorf durch das AKW nicht geworden.

Die weißen Wolkchen sind allgegenwärtig. Sie quellen aus den vier monstrosen Kühltürmen, die im sudböhmischem Temelin, 25 Kilometer nördlich von Budweis, die Atom-Welt bedeuten. Pozor, Achtung! Es ist streng verboten, Waffen, Munition, Sprengstoff, Alkohol, Drogen und Kameras mitzubringen, weist die Tafel am Werkseingang potenzielle Attentäter, Saufkerl, Junkies und Knapser ab.

Und Temelin, das wahre Temelin, ein paar Kilometer entfernt? Beschaulich döst die 750-Seelen-Gemeinde

in der Nachmittagssonne vor sich hin. Spielende Kinder im Gras, zwei Alte sitzen auf einer Bank, gerade ist der Bus vorbeigefahren. Ein verschlafenes, ziemlich armlich wirkendes Nest. Der Hauptort selbst zählt 310 Bewohner, der Rest ist auf mehrere Weiler verstreut. Kleinbauern, ein paar Handwerker, Pensionisten.

Wirklich reich durch das AKW sind sie hier nicht geworden, trotz finanzieller Zuwendungen des Temelin-Betreibers und Energieriesen CEZ. So riesig wie ursprünglich versprochen sind sie denn auch nicht ausgefallen, die Zuwendungen. Ein Seniorenheim für 40 Insassen ist der einzige Neubau, der auffällt.

An die zehn Prozent der Temeliner pendeln. Ins nahe Kraftwerk? Nein, sagt Ortschef Stanislav Helige. Im Kraftwerk selbst würden vielleicht zwei Prozent der Einwohner arbeiten - als Installateure, Putzfrauen.

Angst? „Wir haben keine Angst, je näher das Kraftwerk ist, desto weniger Angst haben wir“, meint Helige. 80 Prozent der Bevölkerung seien für den Atommeiler. Es wird wohl umgekehrt sein, kontert Dana Kuchtova, die engagierte Vorsitzende der „Sudböhmischem Mitter“, trocken. Die Plattform mit 200 Aktiven und 1500 Mitstreitern hat den Kampf für Umwelt- und Landschaftsschutz und gegen Atomkraft auf ihre Fahnen geheftet. Temelin, das sei „wie ein Trabi, dem ein moderner Mercedes-Motor eingesetzt wird“, sagt Dana Kuchtova.

Und Temelin, das sei auch eine Geschichte der Vertreibung, Manipulation, Resignation. Brezi, Podhaji, Knin, Kretenov, Temelinec - Dorfgeschichte, plattgewalzt. In den achtziger Jahren wurden vom kommunistischen Regime fünf Weiler liquidiert, an die 600 Menschen ausgesiedelt, umgesiedelt, um Platz für den Atommeiler zu schaffen, der ursprünglich auf vier Reaktorblöcke ausgelegt war.

„Es geschah nicht auf einmal, aber es wurde grob umgegangen“, erinnert sich Jiri Vrzak. Er war früher Gemeinderat in Temelin und strikter Gegner des Kraftwerks. In die einförmigen Plattenbauten am Rande von Budweis, in entlegene Dörfer habe man die Bewohner umgesiedelt. Blödi: „Einen alten Menschen und einen alten Baum kannst Du nicht verpflanzen.“

So um 1985, erinnert sich die pensionierte Gymnasialprofessorin Jirina Cechova, haben sie in Tyn die ersten Plattenbauten hochgezogen. Tyn, das Moldau-Städtchen, wenige Kilometer nördlich des Kraftwerks gelegen, wurde damals vom Bauboom erfasst. 2000, 3000 Einwohner mag es vorher gezählt haben. Heute 8000. Der Grund des geschäftigen Treibens hieß Temelin. Der Mega-Bau lockte Arbeiter, Ingenieure, Experten an.

1989 platzte die „samte Revolution“ in das straffe planwirtschaftliche Unterfangen. Jirina Cechova startete eine Petition gegen den Atommeiler, in Tyn unterschrieben an die 2000 Bewohner. Reaktion: Null. Im Umkreis gaben 57 von 86 Gemeinden negative Stellungnahmen ab, nur sieben sprachen sich deklariert für das Kraftwerk aus.

1993 entschied sich die Regierung Vaclav Klaus fur die Fertigstellung des AKW. Ein Drittel der Einwohner von Tyn ging nach Temelin zur Arbeit, allmehlich kippte die Stimmung, „der Burgermeister r e (Cechova). „Ich hatte viele Schwierigkeiten in der Schule, wir sollten Temelin propagieren.“ Der Direktor habe ihr vorgeschlagen, in Temelin zu unterrichten - fur sagenhafte 400 Kronen in der Stunde (der Stundenlohn eines Arbeiters betrug damals 15 Kronen).

Ortschef Stanislav Helige lasst umfassend Gelassenheit walten: „Das Kraftwerk ist eine Fabrik wie jede andere. Temelin ist nicht Tschernobyl.“

(gekürzt: Salzburger Nachrichten, 10. Juni 2002)

Diskussion

1. Gibt es in Ihrem Land Atomkraftwerke? Sind dort schon Zwischenfalle aufgetreten?
2. Welche Folgen kann ein Kernkraftwerksunfall haben? Haben Sie Angst davor?
3. Sind Sie persbnlich auf solche Unfalle vorbereitet? Wissen Sie, was zu tun ware?
4. Wenn ein Unfall passiert - wer haftet fur die Schaden?
5. Gibt es Alternativen zur Atomkraft? Wie konnte man einen Ausstieg organisieren?
6. Ist es besser, alte Kraftwerke zu modernisieren oder diese uberhaupt zuzusperren?

Vokabel

r Weiler:	r Trabi (koll.):
s r Meiler:	jmd./etw. etw. einsetze :
jmd./etw. weichen:	e Vertreibung:
r Kühlturm:	e Resignation:
vor sich hin dösen:	etw. plattwalzen:
allgegenwärtig:	etw. liquidieren:
r Sprengstoff:	jmd. aussiedeln:
potenziell:	etw. auslegen:
jmd./etw. abweisen:	r Plattenbau:
r Junkie:	etw. hochziehen:
r Knipser:	erfasst werden:
beschaulich:	s Treiben:
verschlafen:	jmd./etw. anlocken:
verstreut:	platzen:
r Handwerker:	r Samt:
e Zuwendung:	planwirtschaftlich:
ursprünglich:	s Unterfangen:
ausfallen:	e Petition:
r Insasse:	r Umkreis:
pendeln:	e Stellungnahme:
umgekehrt:	sich für/gegen etw.
kontern:	aussprechen:
r/e Vorsitzende:	e Stimmung kippt:
e Plattform:	sagenhaft:
r Mitsstreiter:	etw. walten lassen:
sich etw. auf die	umfassend:
Fahnen heften:	e Gelassenheit:

УВАГА!

Оновлений часопис «Наша Березиня»!

Видавництво «Педагогічна преса» пропонує вчителям і вихователям, педагогам-організаторам і керівникам гуртків та студій — усім причетним до виховної роботи в школі та позашкільних закладах оновлений народознавчий часопис «Наша Березиня»:

- екскурси у народну педагогіку та її сучасне осмислення;
- розповіді про традиції виховання;
- практичні поради для батьків;
- тематичні розробки виховних заходів;
- сценарії календарно-обрядових та сучасних шкільних свят.